

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

РЕФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН У ПІВДЕННІЙ УКРАЇНІ ЗА ЧАСІВ КАТЕРИНИ ІІ

БУРДІН М. Ю.

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри теорії та історії держави і права

Харківський національний університет внутрішніх справ

м. Харків, Україна

На момент отримання влади Катериною ІІ південноукраїнські землі залишалися одним з найменш заселених регіонів у європейській частині Російської імперії. Величезна кількість вільних територій вимагала негайного реформування земельних відносин Півдня України. Це завдання імператриця поставила одному із найбільш досвідчених і ефективних організаторів – Г. Потьомкіну. Найбільш важливим аспектом проведених Г. Потьомкіним реформ є той незаперечний факт, що на Півдні України вперше за всю історію держави і права були використані передові в той час європейські стандарти планування земельних ділянок, їх розмежування, будівництва під'їздів, доріг, розв'язки доріг з найбільшою користю для власників землі.

У процесі практичної реалізації земельної реформи Г. Потьомкіним велика частина рядового козацтва України отримала земельні ділянки для ведення сільськогосподарського товарного виробництва. Основним завданням «Плану заселення Новоросійської губернії» 1764 р. передбачалося ущільнити соціальну структуру, забезпечити її стабільний розвиток і закріпити поселенців на нових землях на довгі роки наперед. Тому земельний банк кредитував селян Півдня України на пільгових умовах.

Головною якісною характеристикою цього плану було те, що всі ділянки основного масиву були в подальшому неподільними, щоб не плодити «мелкодворье». Це, на думку авторів плану, повинно було забезпечити власників землі військовою службою, щоб власник ділянки був упевнений у своїй безпеці і «застрахований» від банкрутства [2, с. 36]. У плані заселення Півдня України і формування суб'єктів земельної власності були закладені механізми мотивації і залучення якомога більшої кількості безземельного сільського населення з України, Росії і Білорусії. «Всякого звання люди мали право отримати земельну ділянку не більше ніж 40 десятин і освоювати її так, щоб на неї припадав один сільський двір. Ті, хто не освоював ділянку землі за три роки, втрачали право на її приватизацію. Ті ж, хто виділяв гроші для будівництва заводів, відкривав корисні копалини і отримували землю у власність, мали привілеї» [2, с. 67].

Згідно «Плану заселення Новоросійської губернії», поміщицьке землеволодіння поділялося на дві групи: 1) рангове – рангові землі давали відповідно до рангів за умови, якщо хтось втрачає ранг, то втрачає і землю. Велике землеволодіння – латифундії – 10% і поміщицького – 3%. Вельможі, представники вищої аристократії склали 28 осіб, російських військових старшин – від прапорщика до капітана – 68% [1,

с. 72]. Тут треба зазначити, що серед переселенців на українські землі «переважали росіяни – з 2143 поміщиків було тільки 224 українці, тобто 10%. Генерал-майор Архаров мав 11400 десятин землі, полковник Мерлін – 17000. До Південної України переходили росіяни, головню з центральних губерній» [4, с. 234]. За 12 років (по 1775) Катерина II роздала своїм фаворитам, звичайно чужинцям, біля 4,5 млн. десятин землі в Південній Україні. Отже, ми бачимо, що імперська Росія розгорнула широкомасштабну акцію переселення своїх дворян і селян на українські землі.

Реформування земельних відносин на Півдні України, здійснене Г. Потьомкіним за вказівкою Катерини II, значно підвищило авторитет імператриці, яка негласно змагалася з монархом тодішньої Австрії. Тут виявляється одна вічна для Росії ідеальна абстракція – бути в складі цивілізаційно-правової культури європейського простору як рівноцінна з ними культура.

Катерина II інституційно й організаційно зміцнила монетизацію і капіталізацію економіки, особливо внутрішньої і зовнішньої торгівлі. Водночас вона «заохочувала аристократію переселяти своїх кріпаків на їхні нові володіння на півдні, нерідко стимулюючи цей процес щедрою роздачею земель своїм фаворитам. У такий спосіб сотні тисяч кріпаків із Центральної Росії осіли в Україні, щоб розбавити там українську більшість для здійснення офіційно поставленої мети – етнічної русифікації регіону. Крім того, зі всіх селян – кріпаків і вільних – стягували горезвісний подушний податок, який не враховував ні етнічної ідентичності, ні офіційного статусу селян» [3, с. 179].

Таким чином, слід визнати, що Росія була об'єктивно зацікавлена у нарощуванні виробництва сільськогосподарської продукції на зовнішній ринок, а тому фінансувала розвиток портів Азовського і Чорного морів та промислових підприємств Півдня України. З огляду на ці завдання, відбувалося і реформування земельних відносин у регіоні, завдяки чому південні і південно-східні землі в основній масі зберігали статус вільних селян, які водночас були і суб'єктами формування козацьких полків.

Земельна реформа Г. Потьомкіна реалізувалася в нерозривному зв'язку з суспільно-політичними умовами, які склалися в Україні у період знищення запорізьких вольностей Катериною II і після поразки селянського повстання під проводом Омеляна Пугачова. Ці реформи були спрямовані за своїм філософсько-правовим змістом на визвольний рух Росії від багатоголового інституту кріпацтва. Адміністративно-управлінські та правові засади земельної реформи Г. Потьомкіна практично не відповідали існуючим тоді загальноросійським нормам правової системи, вони були здебільшого вигідні українському народові і стали наслідком усвідомлення Катериною II того, що український народ не можна закряпачити.

Література

1. Багалій Д. І. Заселення Південної України (Запорожжя Новоросійського краю) і перші початки її культурного розвитку / Багалій Д.І. – Х., 1920. – Розд. IV-V. – С. 63 – 88.
2. Полонська-Василенко Н. Д. Заселення Південної України / Н. Д. Полонська-Василенко // Український морський інститут. – Женева, 1947.
3. Російський імперіалізм / Пер. з англ. Т. Цимбала. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 395 с.
4. Щербина Ф. Беглые и крепостные в Черномории / Ф. Щербина // Киевская старина. – 1883. – Т. 6. – С. 233–249.

**Запорізька міська громадська
організація «Істина»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРАВОВЕ ЖИТТЯ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

27-28 травня 2016 р.

м. Запоріжжя

УДК 340(063)
ББК 67я43
П 68

П 68 **Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 27-28 травня 2016 року. – Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2016. – 196 с.

У матеріалах представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку», яка була організована Запорізькою міською громадською організацією «Істина» 27-28 травня 2016 року у м. Запоріжжя.

УДК 340(063)
ББК 67я43

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

РЕФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН У ПІВДЕННІЙ УКРАЇНІ ЗА ЧАСІВ КАТЕРИНИ ІІ	
Бурдін М. Ю.	9
ОСОБЛИВОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ НОВОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ»	
Гречаний Я. В.	11
РЕЦЕПЦІЯ РИМСЬКОГО ІНСТИТУТУ ШЛЮБУ У НІМЕЦЬКОМУ ЦИВІЛЬНОМУ УЛОЖЕННІ	
Дігтяр Є. І.	13
«СТАРА ІСТОРІЯ» ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА	
Мартинишин Г. Й.	15
ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ УПОВНОВАЖЕНОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ	
Микитенко Д. О.	17
СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ	
Рішко М. І.	19
ДО ПИТАННЯ СМЕРТНОЇ КАРИ В РОБОТАХ О. Ф. КІСТЯКІВСЬКОГО	
Силенко Д. І.	21
ДОЦІЛЬНІСТЬ РОЗГЛЯДУ ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ ЯК ОСОБЛИВОГО ВИДУ ПРОТИПРАВНОГО ДІЯННЯ	
Стрілець М. В.	23
ОСНОВНІ НАПРЯМИ Й РЕЗУЛЬТАТИ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОБИ ГЕТЬМАНАТУ П. СКОРОПАДСЬКОГО (1918)	
Штогрін М. М.	25
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО	
ІНСТИТУТ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	
Зубачова І. С.	28
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
Копко І. Г.	29
КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ПОСАДОВИХ ОСІБ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
Костюк О. С.	32
INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF LEGAL STATUS INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN ADVISORY OPINION N THE REPARATIONS FOR INJURIES CASE, THE INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE 1949	
Soloviova A. I.	34

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ОБ'ЄДНАННЯ В ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ: ОКРЕМІ ТЕРМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ Черничко В. В.	36
НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО ВРЕГУЛЮВАННЯ СПІРНИХ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗУПИНЕННЯМ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ Бородійчук Д. О.	39
ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПРОСТОГО ТОВАРИСТВА Бурба Д. Ю.	42
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІ ЖИТЛОМ Галак С. В.	44
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ Дабарська Ю. В.	47
СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ Даниляк А. В.	50
ВІДМІННОСТІ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ ТА ДОГОВОРУ НА ВИКОНАННЯ РОБІТ Дементій Ю. О.	53
ПРОБЛЕМА ВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ Казмерчук М. М.	55
ПАТРОНАТ НАД ДІТЬМИ Каленіченко І. В.	58
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АЛЕАТОРНИХ ДОГОВОРІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ Ковальчук В. Ю.	60
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРУ ПОЗИКИ Колос Л. В.	62
ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ Конотоп Д. С.	65
ПРАВО НА ТАЄМНИЦЮ УСИНОВЛЕННЯ Конотоп Д. С.	67
ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ Лилик М. О.	69
ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ Лилик М. О.	71

ПРОБЛЕМА РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «НЕПЕРЕБОРНА СИЛА», «ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ» І «ВИПАДОК»	
Ляденко А. В.	73
МЕДІАЦІЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	
Машталір М. О.	76
АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК РЕГРЕСНОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Мосіюк К. С.	79
ПИТАННЯ ІНСТИТУТУ ДОПУСКУ СПРАВИ ДО ПРОВАДЖЕННЯ ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ	
Заремба Т. С., Олещицька В. Е.	81
ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНТЕРНЕТІ	
Рітор А. В.	83
ОНОВЛЕНИЙ ІНСТИТУТ ПАТРОНАТУ ЯК ФОРМА ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	
Фурсович Ю. М.	85
НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС	
ПИТАННЯ ЧИННОСТІ ЗАСТАВИ ПІСЛЯ СПЛИВУ ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ ЗА ОСНОВНИМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ	
Гордієнко Т. О.	88
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДОКАЗІВ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ	
Деркач Н. А.	91
СФЕРА ПОШИРЕННЯ НЕКОМЕРЦІЙНОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	
Якушкін В. Г.	93
НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	
Кушнір А. О.	95
ЮРИДИЧНА ОСОБА ЯК СУБ'ЄКТ ТРУДОВОГО ПРАВА	
Романенко Ю. С.	98
РОЗМЕЖУВАННЯ ТРУДОВИХ ТА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДОГОВОРІВ, ЗАСНОВАНИХ НА ТРУДОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
Смолка О. В.	101
ДИСКРИМІНАЦІЇ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ В СВІТІ ТА УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Татоян Д. Л.	103
НАПРЯМ 6. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО THE CONCEPTUAL BASIS OF LAND OWNERSHIP IN UKRAINE	
Красинський К. С., Крамаров А. В.	107

НЕОБХІДНІСТЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНОЇ ДИНАМІКИ ЗМІН ЗЕМЕЛЬНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ Цуркан В. В.	109
НАПРЯМ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
ЕФЕКТИВНІСТЬ НАКЛАДЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ ЗА ПРОСТУПКИ, ВЧИНЕНІ ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ Аббасова Д. Л.	112
ДЕФЦИТ БЮДЖЕТУ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ Бандура К. В.	114
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ОПІКИ НАД ДІТЬМИ-СИРОТАМИ В ПОЛЬЩІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ Боднарчук О. І.	116
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ Браславець Т. О.	119
ЗМІНИ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ІНОЗЕМЦЯМ ТА ОСОБАМ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА Донченко В. Д.	121
АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ Жуган А. С.	122
ГРОМАДЯНИ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА Іванина А. В.	125
НЕОБХІДНІСТЬ ВИРОБЛЕННЯ ЄДИНОЇ КОНЦЕПЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ. ХАРАКТЕРИСТИКА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В СИСТЕМІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ Ільченко С. С.	127
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ Козич О. К.	129
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ ОРГАНІЗМІВ Кондрась А. О.	130
ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В КНР Лисяк А. О.	133
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА З ПИТАНЬ ПРАЦІ Машевська О. Ю.	135
ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЖИТЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ Москаленко А. О.	137

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ	
Осіпенко В. В.	139
НЕДОТОРКАННІСТЬ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ ПРАЦІВНИКА В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОБІГУ ТА ОБРОБКИ ПЕРСОНАЛЬНИХ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ КОДИФІКАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	
Різак М. В.	141
ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	
Савчук Є. Ю.	143
ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ПРАВОВИХ АКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	
Салманова О. Ю.	146
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ ЦІЛЮВИХ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	
Сидоренко М. О.	148
ДОКАЗУВАННЯ І ДОКАЗИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	
Шинкарчук М. Б.	150
НАПРЯМ 8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ	
ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ ПИТАНЬ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЖІНКАМИ ТА ДІТЬМИ	
Андрієнко О. С.	153
ЖІНКИ ЯК ЖЕРТВИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІКТИМОЛОГІЧНОГО ЗАПОБІГАННЯ	
Беззян К. А., Костенко А. С.	156
ПРОБЛЕМА СЕРІЙНИХ ВБИВСТВ В УКРАЇНІ	
Бойко І. М., Зарічнюк Я. О.	159
ПРАВО НА ПРАЦЮ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ	
Волкова Г. А.	161
ПОВТОРНІСТЬ ЯК ФОРМА МНОЖИННОСТІ ЗЛОЧИНІВ	
Голубкова Е. О.	163
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАРАННЯ У ВИДІ ТРИМАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬОНІ	
Ковальова А. О.	165
ДО ПИТАННЯ ПРО ОБ'ЄКТИВНУ СТОРОНУ УМИСНОГО СЕРЕДНЬОЇ ТЯЖКОСТІ ТІЛЕСНОГО УШКОДЖЕННЯ	
Ляденко А. В.	167

СПЕЦИФІКА КОРПОРАТИВНИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
Машталір М. О.	169
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРИТЯГНЕННЯ ОСОБИ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ В СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ	
Невірець О. В.	172
БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	
Головко О. М., Пожилова О. В.	174
ОБСТАВИНИ, ЩО ПОМ'ЯКШУЮТЬ ТА ОБТЯЖУЮТЬ ПОКАРАННЯ: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВА ПРИРОДА, ЗНАЧЕННЯ	
Трипадуш Т. В.	177
УМОВНО-ДОСТРОКОВЕ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ: ПОНЯТТЯ, ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ, НАСЛІДКИ ДОТРИМАННЯ УМОВ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ	
Шевченко Ю. С.	180
НАПРЯМ 9. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА	
ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС СПЕЦІАЛІСТА ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	
Алябов Ю. В.	183
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ	
Бойко І. М.	186
ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СУТНОСТІ ОТРИМАННЯ ЗРАЗКІВ ДЛЯ ЕКСПЕРТИЗИ (СТ. 245 КПК УКРАЇНИ)	
Гресь Ю. О.	188
МЕДІАЦІЯ ЯК СИСТЕМА ПОЗАСУДОВИХ ПРОЦЕДУР У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
Зарічнюк Я. О.	191
ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	
Кімлач А. В.	194